ECVET ieviešanas pieejas:
Latvijas un citu valstu pieredze, sasniegtais un izaicinājumi

Laura Iveta Strode

Diskusija politikas veidotājiem: pieejas ECVET

(Eiropas kredītsistēma profesionālajai izglītībai) ieviešanā -

ECVET attīstības tendences Eiropā, izaicinājumi ECVET īstenošanai Latvijā, u.c.

2016.gada 28.oktobris

Valsts izglītības attīstības aģentūra

ecvet
European Credit system for Vocational Education & Training

Profesionālās izglītības satura reforma, balstoties uz sasniedzamajiem rezultātiem

ECVET principu ieviešana Latvijā ir uzsākta ESF projektā "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana" Nr. 010/027/1DP/1.2.1.1./10/IPIQA/VIAA/001), izstrādājot jaunu profesionālās izglītības saturu.

Izstrādājot 56 modulārās profesionālās izglītības programmas, tika izmantoti ECVET principi:

- **sasniedzamie rezultāti**
- **sasniedzamo rezultātu vienības (moduļi).**

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

2015. – 2016. gads

Izstrādātas vadlīnijas "Metodiskie ieteikumi modulāro profesionālās izglītības programmu izstrādei" (2015.)
http://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/metmat/metiet_modul_progr_izstr_2015.pdf

Papildināts "Metodiskais materiāls nozares kvalifikāciju struktūras izstrādei" (2016.)

Uzsākta modulāro profesionālās izglītības programmu aprobācija profesionālās izglītības kompetences centros (26.06.2016. Grozījumi IZM iekšējos noteikumos Nr.22 "Profesionālās izglītības programmu izstrādes kārtība")

Novembrī notiks profesionālās izglītības iestāžu pārstāvju sanāksme par aprobācijas norisi

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Modulāro programmu saskaņošana (18.10.2016.)

PII nosaukums	Profesionālā kvalifikācija	IP īstenošanas ilgums
Ogres tehnikums	Būvkonstrukciju montētājs	960 st.
	Elektronikas tehniķis	4 g.
	Datorsistēmu tehniķis	4 g.
	Būvkonstrukciju montētājs	1.5 g.
Valmieras tehnikums	Virpotājs	480 st.
	Restorānu pakalpojumu speciālists	1.5 g.
	Viesmīlības pakalpojumu speciālists	4 g.
Jelgavas Tehnikums	Autoatslēdznieks	1 g.
	Datorsistēmu tehniķis	4 g.
VSIA "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums"	Restorānu pakalpojumu speciālists	1.5 g.
	Viesmīlības pakalpojumu speciālists	1.5 g.
Liepājas Valsts tehnikums	Elektrotehniķis	4 g.
	Loģistikas darbinieks	1.5 g.
Smiltenes tehnikums	Viesnīcu pakalpojumu speciālists	4 g.
	Automehāniķis	4 g.
Priekuļu tehnikums	Automehāniķis	4 g.
	Automehāniķis	1.5 g.
Ventspils Tehnikums	Elektrotehniķis	4 g.
	Viesnīcu pakalpojumu speciālists	1.5 g.
Rīgas Valsts tehnikums	Ofseta iespiedējs	1.5 g.
Saldus tehnikums	Ceļu būvtehniķis	4 g.
Kandavas Lauksaimniecības tehnikums	Elektrotehniķis	4 g.
Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums	Loģistikas darbinieks	1.5 g.
Daugavpils tehnikums	Elektrotehniķis	4 g.
Daugavpils Būvniecības tehnikums	Ceļu būvtehniķis	1.5 g.
Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola	Loģistikas darbinieks	4 g.
Rīgas Stila un modes profesionālā vidusskola	Vizāžists	3 g.
Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža	Biotehnologa palīgs	4 g.

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Profesionālās izglītības saturs

Profesijas standarts / Profesionālās kvalifikācijas prasības (www.visc.gov.lv)

↓

Modulārās profesionālās izglītības programmas saturs (www.visc.gov.lv)

↓

PII izveidota profesionālās izglītības programma (licencēta)

Moduļa īstenošanas plānošana

Sasniedzamo rezultātu vienība (modulis)	**Kādi ir vienības (moduļa) sasniedzamie rezultāti?**
	Kuri pedagogi īstenos vienību (moduli)?
	Kur tiks iegūti sasniedzamie rezultāti (mācību vide): izglītības iestādē vai darba vidē?
	Mācību procesa plānošana: mācību metodes, izglītojamo individuālās vajadzības, novērtēšana

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Latvijas pieredze ECVET principu ieviešanā

Veicot reformas profesionālajā izglītībā, tiek ņemti vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Ieteikumi par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālajai izglītībai un apmācībai (ECVET)

Palielināts mūžizglītības kompetenču īpatsvars modulārajās programmās

http://visc.gov.lv/profizglitiba/programmas.shtml

Diskusija par atšķirību starp plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem un mācību procesā iegūtajiem, varētu būt atšķirīgs nosaukums

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Latvijas pieredze ECVET principu ieviešanā

- Sociālo partneru (darba devēju un ņēmēju) iesaiste visos profesionālās izglītības posmos: satura izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā
- Sasniedzamie rezultāti veicina savstarpējo uzticēšanos, vienotas valodas lietošanu (darba devēji, izglītotāji, izglītojamie, starptautiskā vidē)
- Sasniedzamie rezultāti ir vērsti uz izglītojamo
- Sasniedzamie rezultāti ir integrējami un novērtējami visos profesionālās izglītības veidos (sākotnējā profesionālajā izglītībā, profesionālajā tālākizglītībā, pieaugušo izglītībā), skolas un darba vidē balstītā izglītībā
- Latvijā, izstrādājot modulārās programmas, sasniedzamo rezultātu apguves kritēriji ir aprakstīti 2 līmeņos: vidējs un optimāls

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Šveices pieredze

Swiss dual-track approach to VET

Practice

In-company training
(3-4 days per week)

Inter-company courses

Theory

Classroom instructions at VET-school
(1-2 days per week)

Preparatory course for FVB

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Šveices pieredze

Focus on concrete professional activites (work situations)

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Šveices pieredze

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Somijas pieredze

Profesionālajā izglītībā tiek lietoti kompetenču punkti, kas nosaka nevis laiku, kas nepieciešams kompetenču apguvei, bet gan kompetenču vērtību attiecībā pret kvalifikāciju

Katrai vienībai ir piešķirts noteikts kompetenču punktu skaits atbilstoši vienības vērtībai attiecībā pret visu kvalifikāciju, ņemot vērā vienības apjomu, sarežģītību un nozīmi darba tirgū. Līdz ar to EKI 4. līmeņa kvalifikāciju veido 180 kompetenču punkti:

- **profesionālās vienības (obligātās un izvēles) – 135 kompetenču punkti;**
- **kopējās vienības (obligātās un izvēles) – 35 kompetenču punkti;**
- **brīvās izvēles vienības – 10 kompetenču punkti**

Profesionālās vienības ir balstītas uz mācībām darba vidē. Vismaz 30 kompetenču punkti ir iegūstami mācībās darba vidē.

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Somijas pieredze

- Pedagogi strādā komandā, plānojot un īstenojot vienības apguvi
- Pāreja uz mācīšanos komandā un individuāli
- Pedagogi plāno nevis mācīšanu, bet mācīšanos
- Netiek lietotas atzīmes, bet aprakstošs vērtējums
- Izglītojamā sasniedzamie rezultāti tiek novērtēti darba situācijā
- Pedagogs nevis māca, bet sniedz atbalstu mācīšanās procesā

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Somijas pieredze

Katram izglītojamajam izveidots individuālais mācību plāns, kura izstrādē iesaistīts pats izglītojamais

Līdz 2018.gadam ir plānots atteikties no mācību procesa dalījuma mācību gados

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Kompetenču punktu ieviešana Latvijā (VISC diskusijas rezultāts)

- **Sasniedzamo rezultātu novērtēšanai nepieciešams ieviest kompetenču punktus, kas nosaka kompetenču vērtību**
- **Ar kompetenču punktiem izsaka konkrētās profesionālās kvalifikācijas kopējo skaitlisko vērtību un tajā ietilpstošo sasniedzamo rezultātu vienību skaitlisko vērtību**
- **Kompetenču punktus piešķir visai profesionālajai kvalifikācijai kopumā. Šo kopējo kompetenču punktu skaitu sadala profesionālo kvalifikāciju veidojošo sasniedzamo rezultātu vienībām atkarībā no vienību vērtības attiecībā pret profesionālo kvalifikāciju**

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Kompetenču punktu lietošanas iespējas Latvijā

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Kompetenču punktu ieviešana Latvijā (VISC diskusija)

Veidojot profesionālās kvalifikācijas vienības, katrai vienībai aprēķina vērtību

Profesionālās kvalifikācijas vienību kopīgā vērtība ir 100%, kurus var pārvērst kompetenču punktos

Profesijas vienības (≤60%)

Nozarē kopējās vienības (≤30%)

Brīvās izvēles vienības (≤10%)

Izaicinājumi

Īstenojot SAM 8.5.2 un SAM 8.5.3,

- **izstrādāt jaunu, uz sasniedzamajiem rezultātiem balstītu saturu visām profesionālajām kvalifikācijām (profesiju standarti, profesionālās kvalifikācijas prasības, modulārās profesionālās izglītības programmas, eksāmenu saturs)**
- **ieviest jaunu vērtēšanas sistēmu, balstoties uz ECVET principiem**
- **nodrošināt profesionālās izglītības pedagogu, prakšu vadītāju tālākizglītību**
- **izstrādāt jaunus, mūsdienīgus mācību līdzekļus izglītības procesa nodrošināšanai**

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra